

Nicolas Fargues: Letní román

I

„To je uhozený, co všechno lidi vyhodí do moře,“ pomyslel si John, ale vzápětí si uvědomil, jak banální je jeho výtky. Všude po pláži podél pobřeží, kam jen oko dohlédlo, se válely samé kanystry, zrezivělé plechovky od sprejů, pneumatiky ztvrdlé jako dřevo působením soli a také kusy sítí jako nějaké třásně. S povzdechem se sehnul, aby sebral prázdný obal od opalovacího oleje a představoval si při tom tváře účastníků námořní plavby nebo místních rybářů, kteří se beztréstně a vědomě zbavují svých odpadků házením přes palubu.

John se znovu sklonil pro předmět zabalený do sáčku označeného logem místního obecního úřadu a zjistil, že se tam mezi oblázky válí podrážka žabek. Od konce 70. let až do dobrých let 80., ještě před tím, než se objevil trend ochrany životního prostředí, i on sám spontánně odhazoval z okna své R12 umaštěné papíry a vajíčky Gauloisek ke krajnici okresních silnic. Stejně tak se v dětství chovali jeho rodiče, kteří odhazovali odpadky z okénka rodinného Renaultu Dauphine, aniž by jim to kdokoliv vyčítal. Zdálo se to normální, stejně jako se lidé po desetiletích naučili kouřit na veřejných prostranstvích a jíst potraviny bohaté na proteiny.

Využil těchto svých vzpomínek a nechal podrážku ležet na oblázcích. Řekl si, že ho kolektivní sběr odpadků navržený starostou stejně neuvěřitelně otravuje, do dvaceti let nejdéle stejně natáhne brka, a že je mu budoucnost planety ukradená. Navíc měl to krásné slunné odpoledne jiné věci na práci, než si hrát na dobrého občana se všemi ostatními lidmi, kteří se úkolu oddávali s energií a nefalšovaným entusiasmem. Poznávacím znamením místních rodin bylo mlčení potřebných a spořivé návyky. Jeden pařížský pár s malou holčičkou, kteří sem přijeli zrekonstruovat stáj stojící přímo u cesty do vesnice, využili prázdnin k tomu, aby se zabydli. John s podrážděním sledoval jejich bohémskou ochotu a naivní přičinlivost, které jim přirozeně proudily v žilách.

Záměrně nedbale oděná postava matky-třicátnice přitahovala jeho pozornost: vlasy stažené do volného drdolu, džíny ohrnuté až do půli lýtek, etnické sandály. Linie jejích ramen prozrazovala, že se trochu hrbí. Její štíhlá postava byla výsledkem ztráty váhy v průběhu let. Její pozadí a boky se jí pravděpodobně zvětšily po porodu. Ale poprsí měla stále objemné, ještě nebylo tak povislé, její nohy a kotníky byly štíhlé a navzdory prvním šedinám byl její obličej stále stejně krásný jako tenkrát, když ji míjel v těsné blízkosti u kasy v obchodě Super U v Bourgvillu na začátku června.

John si říkal, že kdyby mohly ženy v průběhu jeho života odhadnout, co si skutečně myslí už při pouhém pohledu na něj, jistě by se jim tak nelíbil. Protože dívka neměla sluneční brýle, vraštila čelo, mhouřila oči proti světlu a na tváři se jí tak objevily hluboké vějířky vrásek. John to vnímal jako kruté uvolnění. Myslel si, že nepěkné skvrny na jeho stárnoucím, dobře stavěném těle padesátníka budou spíše ženu odrazovat než naopak. Takže to bylo vlastně bezva.

Žena se odvrátila, vyplašená Johnovým přísným pohledem. Proto se otočil také, ale poněkud prudce a neobratně. Začervenal se a zalitoval své malicherné reakce, kterou sám opovrhoval u ostatních. Tenhle způsob ignorování druhého člověka když chceme, aby si myslel, že jsme si ho ani nevšimli. Směšné. Byl skoro ve věku, kdy by mohl té dívce být otcem. „Tohle je prostě bezva, tenhle francouzský zlozvyk cítit se nesvůj“, zhodnotil, když soustředil svoji pozornost na anglický pár, který měl službu opodál.

Myslel si, že Francouzi se vši svou přetvářkou neměli žádný problém přijmout Anglosasy. Nicméně, u nich to bylo, jak to jen říct, spíše „převzaté“. Muž a žena, sotva o něco mladší než John, se plně věnovali svému úkolu sbírání odpadků, ne příliš horlivě (aby se příliš neodlišovali od místních

obyvatel, se kterými se chtěli sblížit), ale s dostatečným zápalem, aby dali celé vesnici najevo, že se chtějí začlenit. Chtěli tak i probudit v lidech dostatek sympatií, aby jim odpustili, že bez velkého úsilí získali nejžádanější nemovitost z celého Vantenville díky realitnímu agentovi, který se specializuje na vyhledávání normandských šlechtických sídel pro klienty původem z druhého pobřeží Lamanšského průlivu. Ti mají dvakrát tak větší kupní sílu než francouzští klienti odpovídající stejnému socioprofesionálnímu statusu - vytváří tak ve Francii nepříjemný obraz upadajícího státu a z Francouzů činí národ podléhající právu silnějšího.

„Jsou bezva tihle Britové“, bavil se John, když si pečlivě a do jisté míry obdivně prohlížel jejich nové polokošile z prošívání bavlny, pečlivě zastrčené v bermudách, jejich dokonalé účesy a stejnoměrné bronzové opálení. „Bez problémů jdou klidně za svým cílem. Bez potřeby jakékoliv pomoci, bez žádných kompromisů, s úsměvem a navíc i s humorem. Vnitřně přesvědčení o své převaze nad zbytkem světa. Úplně jako Američané.“

Od té doby vždy, když někde potkal Angličany nebo Američany, myslel na svého otce s bolestným pocitem bezmoci. Larry se vyznačoval noblesní uvolněností, zvučným a jasným smíchem a jeho živým spontánním způsobem prosadit se v prostoru, který ostatně sám zdědil. Jako dítě John nikdy doopravdy nedokázal přizpůsobit svůj obraz té Francii, kde se přece později rozhodl nadobro usadit v rodině ve věku třiceti let. S příkladem, který si jeho otec vzal z jednoho z pařížských vzorů té doby – se svou postavou, blondatými vlasy, zářivým chrupem, přízvukem, pohyby čelistí, chůzí, způsobem držení těla u stolu, za volantem, u baru a také se způsobem, jakým dokázal nosit baret (tedy už jen to, že vůbec nosil baret) – tímto svým vzhledem se lišil od ostatních tatínků jeho spolužáků.

Dnes, téměř tři roky po jeho smrti a po více než čtyřiceti pěti letech bouřlivých vztahů včetně manželství, a fakt, že se stal otcem na plný úvazek, na tom nic nezměnil. John litoval, že tyto drobné rozdíly opomínal. Egoistický otec zůstane egoistou bez ohledu na jeho původ. Ale musel uznat, že takový americký egoistický otec štíhlé postavy, s padnoucím oblečením, sportovním nadáním a smyslem pro pořádek byl mnohem více legrační a sexy než jeho francouzský protějšek s propadlým hrudníkem, pochybnými hygienickými návyky a neohrabanými pohyby. Nyní Johnovi všechna ta léta strávená přemítáním o zatrpklosti vůči sobě samému připadala zbytečná a nenapravitelná. „Jakým právem bychom mu do té míry mohli s maminkou vyčítat, že na prvním místě chtěl realizovat sám sebe. Úspěch, uznání, mít poměr s krásnými ženami, cestovat – to by chtěl přece každý, ne? Já bych na jeho místě udělal úplně totéž. Výborně, tati!“

Při pohledu na rychle běžící mraky si John připomínal nejkrásnější vzpomínku na světě, slunce na pár vteřin ozářilo vodní hladinu oceánu, jako kdyby nadpřirozená síla odtáhla závěs a odhalila neobyčejnou, smaragdově zelenou hladinu, která v něm vzbudila intenzivní, ale neurčitou touhu. S očima upřenými k obzoru a taškou visící z ruky, asi minutu nehybně stál a hledal slova, kterými by pojmenoval smíšený pocit volnosti a nostalgie, který v něm tento kontrast vyvolával.

Jeho zasnění přerušil Jean-Luc Agostini, starosta Vantenville a poslanec strany UMP (Unie pro lidové hnutí) šestého správního obvodu průlivu. Politik na něj volal a blížil se s malou skupinkou v zádech, doprovázela ho jeho druhá žena, jejich jedenáctiletý syn a dva muži, z nichž jednoho John znal, pracoval jako ekolog v továrně opakovaného zpracování jaderného odpadu ve Valanches.

John měl na sobě tenisky a bílé tričko s nápisem *LAPD* a *Ray-Ban aviator*; Agostini odhodlaně mával svou bílou taškou na sběr odpadků, jako by tím říkal všem přítomným spoluobčanům: „Ne, nepřišel jsem se sem jen dívat. A ano, přišel jsem jako obyčejný občan, kterému záleží na životním prostředí.“ Tento jeho přístup ovšem rozporovala jeho žena, která bez skrupulí ukazovala svůj nezájem o takovéto poutání pozornosti. Její světle růžová tepláková souprava s bílým lemováním a

velké brýle s logem Dolce & Gabbana vysázeným diamanty, které měla posazené na hlavě, ukazovaly pravý opak. John stejně v tomto bezcitném výrazu viděl pedantskou lékárnici z náměstí Résistants ve Vatenville v pracovním plášti a s načesanými vlasy. Všechna její čest a světové luxusní značky by nikdy nedaly pochybovat o výrazu někoho, kdo tu zjevně není pro zábavu.

Za nimi se loudal jejich syn, s hlavou skloněnou a zarputilým výrazem, který prozrazoval pohrdání a velkou sebejistotu – vypadal protivně, ale jeho výraz zároveň vzbuzoval lítost.

Jeden z těch dvou chlápků byl asi Agostiniho asistent. Měl na sobě mírně rozhalenou košili s krátkými rukávy a tvářil se nedostupně, ostatně jako všichni absolventi francouzských vysokých škol, kteří se cítí nesví, když na sobě nemají oblek. John si pomyslel, že nemá nic navíc, je jako ti týpci ze Soredy, kteří se překvapivě zaměřovali pouze na politickou situaci roku 1990, chybí mu ten energický zápal pro ekologii, jaký měli Antoine Waechter, Brice Lalond nebo Dominique Voynet.

P2, P4, P 21 apod. – zde můžete vylepšovat sama: přesný význam vyplývá z gramatiky, ta ke tu jednoznačná, na to dejte pozor.

Poslední souvětí je komplikované; podobně jako další místa potřebuje probrat kontext, a to děláme ve škole. Na to, že překládáte sama a bez pomocné diskuse, je překlad dobrý! Většinou hezká stavba vět, volba lexikál. jednotek – viz poznámky.